De Standaard

Date: **26-10-2026**
Page: **D 004+D005**
Periodicity: **Daily**
Journalist: **Wouter Hillaert**

Circulation: **61670**
Audience: **380640**
Size: **169 cm²**

Ferenc Balcaen maakt fascinerend theater van dingen die zwaar wegen

PODIUMRECENSIE **Met *Please, open the curtains* toont Ferenc Balcaen zich een broertje van Castellucci en FC Bergman. Geen tekst, weinig betekenis. Toch wasemt de vervreemding uit de grond.**

Letterlijk betekent het Griekse *theatron* 'een plek om te schouwen'. Kijken, dus. Aanschouwen wat zich daar voltrekt. Als een schilderij dat tot leven komt, of een film die zich live voor je ogen ontrolt. Die simpele som van materie en handeling, door de grote tovermolen van het toneel gedraaid, is vandaag wat op de achtergrond geraakt in ons theater. Je ziet vooral vertellingen, van acteurs die op zichzelf lijken, op een vrijwel lege scène.

Please, open the curtains daarentegen openbaart een podiumvullend tableau, zodra het doek is opgehaald voor het aloude spel van verhulling en onthulling. Je kijkt binnen in een tuin tussen zware grijze betonwanden, vol ingeperkte natuur: mulle grond, duinzand, een rechthoekige spiegelvijver. Ze zien er tastbaar reëel uit, en toch voelen ze als objecten in een museum. Bijna mystiek kringelt er grondmist langs vijf menselijke wassen beelden, als losse bosjes ingekeerd in zichzelf. Hun eenzaamheid is bijna iconisch.

Algauw blijkt dat hun gezichten vacuum getrokken zijn tot uitdrukkingsloze vlakken, precies als in Balcaens debuut *Scapegoat*. Het zijn tegelijk onnozele mensjes en dé mens, geworpen onder een strak wapperende groene vlag. Nee, een verhaaltje zul je niet krijgen. Het komt op louter kijken aan. Er is in deze NTGent-productie genoeg te zien.

Dwingende kijkdoos

Als een volleerde impressionist werkt Ferenc Balcaen, in 2022 afgestudeerd aan het Rites, met sterke contrasten. Tussen duistere leegte en uitgelichte symbolen. Tussen monumentale zwaarwichtigheid en dan toch een vleugje speelsheid. Tussen de pastorale peis en vree van een melkmeisje (zangeres An Pierlé) en de horror van een opengereten buik.

Zo uitgelengd het ritme en de soundscore, zo heftig slaan ook sommige acties plots naar binnen. Allemaal drijven ze iets van diep vanbinnen naar buiten. Daarna gaan al die trauma's weer de grond in. *Please, open the curtains* is een fysiek exorcisme van te veel zwaar gevoel.

Als galzwarte smurrie borrelt, gulpt of spuit het over de vloer. Voor Balcaen zelf gaat het om melancholie, maar nergens wordt het een-op-een. Sfeerwerking primeert: wat kijken losmaakt in je buik, zonder dat het per se door je knarsende hersenpan moet.

De anonieme figuren, de voortalige ritualiteit, de auditieve versterking: het doet erg denken aan Romeo Castellucci, zeker als er een echte dode eland de scène op wordt gesleurd, om achterwaarts omhoog getakeld te worden. Toch drukt zich hier vooral een heel eigen oeuvre uit, leeg en vol tegelijk. Het heeft het *theatron* nodig als een dwingende kijkdoos van dood en verderf, waarin je verder moet zien te leven.

Wouter Hillaert

Please, open the curtains
Ferenc Balcaen & NTGent
Tot 31/10 bij NTGent, op 17/11 in Turnhout, 26-27/11 in De Singel Antwerpen, 29-30/4 in KVS Brussel.
★★★★☆

Een verhaal zul je in deze voorstelling niet krijgen, maar er is genoeg te zien. © Jakob Rosseel